

«ОТУУ УОТА» КҮӨДЬҮЙЭ ТУРУОХТУН!

Биһиги, Нам улууһун айар куттаах дьоно, «Огуу уота» диил литературнай түмсүүлээхпит, 25 чилиэннээхпит. Поэзияҕа, прозаҕа холонон көрүүлэрбит, олохтоох «Эгисэли» хаһыакка тахсан, дьон дьүүлүгэр турар. Кыра дьовус кинигэлэри бэчээттэтии, кэлин сылларга, киһи хараҕар быраҕыллар буолла. Ол курдук, И. Елисеев-Усхаан, Василий Ушницкай-Сэки, Макар Жирков, Александр Дунаев, Иннокентий Елисеев, Николай Федотов, Константин Тихонов, Егор Феофанов, Клим Ильин уо.д. бэйэлэрэ туспа кинигэлэннилэр.

Ордук аҕа саастаах убайбыт Макар Николаевич Жирков кыра уонна орто саастаах өлөрүгө суруйууларын тоһоҕолоон бэлиэтиэххэ наада. Өрбө аналлаах суруйууларга ылсан үлэлэһэрэ хайҕаллаах уонна онно, биһиги санаабыгыгар, куһаҕана суох ситиһиилэрдээх. «Үрүмэчи» диин дetsад өлөрүгүр аналлаах хоһооннорун кинигэтэ республика үрдүнэн тарҕаммыта — биһиэхэ ситиһии. Кэлин эмиз маных 2-3 кинигэни бэчээттэттэ. Макар Жирков айымньыларыгар республика үөрэтин министрствотын өттүттэн болгомото уурулларыа буоллар диин баҕа санаалаахпыг.

Киһи санаатын сайа охсор,

дуунатын ортотунан киирэр имигэс, хомойой тыллаах, Арбынтан сылдар Саргы — Юрий Потапов хоһоонноро, ырыалара поэзияны таптааччылар биһирэбиллэрин ылына ылла.

Улуу саамай ыраах сыггар икки уһугуттан, Салбантан уонна Арбынтан төрүттээх Жирковтаах Потапов өссө да бэйэлэрин хоһооннорунан биир дойдулаахтарын болгомотолорун тардыахтара, үөрдүөхтэрэ. «Төрөөбүт төрүт тыл сүмэтэ ыраах уһунна, киһи мээңэ сылдыбат түбэтигэр, сытар», — диин саха норуодунай суруйааччыта Николай Мординов — Амма Алчыгыһа эппитин, олохпут бүгүңгү холобура көрдөрөр.

Улуус «Өрөгөйүн ырыатын» тылын ааптара Василий Ушницкай-Сэки бэйэтин саҕаттан санаа хоһооннорунан, үгэлэринин хас биирдиитигэр кэтэһиилээх ыалдыт. Санаа саҕалааччыларга, эдэр ыччакка бастын холобур.

Саха тыла баарын тухары саха омук баар. Саха тыла уусуран айымньылааһын тухары өлбөт-сүппэт дьылҕалаах. Ол иһин кинини аарыахха, үөрэтиэххэ. Бу боппурус олус улахан. Күн бүгүн, сорох күүстэр, саха тылын үөрэтиини республика Төрүт сокуонуттан таһаарара холононор буолбуттарын кэннэ,

өссө актуальной. Маныаха биһиги утарар күүсүт — төрөөбүт тылы билии, үөрэтии, уусуран айымньытын өрө тутуу. Оччого санаа Чаҕылданнар, Талланнар таһаа туруохтара.

Убайдарбыт Чаҕылдан, Таллан Бүрэ, Николай Рыкунов курдук хайыһарынан сыйтардарбыт, улуу Өлүөнэни туйдарбыт, ходуһабыт хойуу отун хотуурунан «хурдурваччы» хото оҕустардарбыт диин баҕа санаалаахпыг, холонон көрөбүт.

Кыайыы буоллун

«Хайыһар»,

*Үөрүү буоллун «Хайыһар»,
Остуол айыы «Хайыһар»,
Өлбөт-сүппэт «Хайыһар».*

Юрий Потапов бу кылгас буолан баран, дириң ис хоһоонноох Чаҕылдан туһунан норуот саныыр санаатын, өйдүүр өйүн чуолкайдык биэрэр хоһоонун холобур аҕалар төрөостоох.

Николай Михайлович Рыкунов сахпыт «Отуутун уота» күлүмүрдүү умайан чаҕылданнаы сандаарыйдын диин алгыс тыллаах, баҕа санаалаах кылгас ыстатыйабын түмүктүүбүн.

Андрей КОБЯКОВ,

*«Отуу уота» литературнай түмсүү салайааччыта,
СР Суруйааччыларын сойуһун чилиэнэ*